

Endelhovenlaan 1, 3601 GR Maarssen
Postbus 1212, 3600 BE Maarssen
T 140346 F 0346 25 40 10
www.stichtsevecht.nl

Raadsvoorstel

Onderwerp

Regioplan U16 Beschermd Wonen 2023-2028

Begrotingswijziging

Nee

Datum raadsvergadering

18 april 2023

Portefeuillehouder

D.R. Polman

Organisatie onderdeel

Ontwikkeling Samenleving en
Veiligheid

E-mail opsteller

Ilse.Avontuur@stichtsevecht.nl

Telefoonnummer opsteller

+31346254074

Registratie nummer

239320

Aan de gemeenteraad

Voorgesteld Besluit

1. Het Regioplan U16 Beschermd Wonen 2023-2028 vast te stellen als kader voor de samenwerking in de U16 rondom beschermd wonen voor de jaren 2023 tot en met 2028.

Samenvatting

De 16 Utrechtse gemeenten (U16) werken vanuit de Regionale koers voor Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen¹ al jaren samen aan een thuis in de wijk voor inwoners met psychische problematiek. Doel is de zorg en begeleiding voor deze inwoners zo lokaal mogelijk te organiseren, dichtbij huis. De visie van de commissie Dannenberg is hierbij leidend. Vanuit een 'thuis in de wijk' kunnen mensen beter herstellen, zo zelfstandig mogelijk wonen en onderdeel zijn van de samenleving. Met de doordecentralisatie van Beschermd Wonen (BW) wil het rijk gemeenten nog beter in staat stellen om de zorg dichtbij de inwoners te organiseren.

De doordecentralisatie van Beschermd Wonen vraagt om meerjarige samenwerking tussen de U16 gemeenten. Door de invoering van het woonplaatsbeginsel en het objectieve

¹ [Regionale koers maatschappelijke opvang en beschermd wonen U16](#)

verdeelmodel vanaf 2024 verschuiven taken, verantwoordelijkheden en financiële middelen van de gastheergemeente Utrecht naar alle 16 gemeenten. Gemeenten hebben volgens de landelijke Norm voor Opdrachtgeverschap Beschermd Wonen de verplichting om de samenwerking en financiële kaders voor de komende jaren vast te leggen. In dit Regioplan maken we afspraken over de verdeling van de financiële middelen en concretiseren we de rollen en taken in de samenwerking. De afspraken in het Regioplan zijn verder uitgewerkt in het uitvoeringsprogramma, de werkbegroting en de samenwerkingsovereenkomst. De documenten hebben betrekking op de periode 2023-2028.

Bijlagen

1. Regioplan U16 Beschermd Wonen 2023-2028 (ter vaststelling)
2. Samenwerkingsovereenkomst MOBW U16 2023-2028 (ter informatie)
3. Uitvoeringsprogramma Beschermd Wonen U16 2023-2024 (ter informatie)
4. Advies Adviesraad Sociaal Domein Stichtse Vecht (ter informatie)
5. Reactiematrix (ter informatie)

Doel en beoogd maatschappelijk effect

Met het Regioplan bereiden de U16 gemeenten zich voor op de doordecentralisatie beschermd wonen. We maken faire afspraken over de wijze van samenwerking en de financiering van beschermd wonen. We blijven de voorzieningen gezamenlijk financieren en maken daarnaast zoveel mogelijk ruimte voor lokale ontwikkeling. Met deze financiële en juridische afspraken zijn de gemeenten in staat meer regie en verantwoordelijkheid te nemen voor de zorg voor de eigen inwoners. Ook bereiken we dat de beschermd wonen voorzieningen beschikbaar blijven voor de inwoners die deze ondersteuning nodig hebben. Daarmee zorgen we voor continuïteit en behoud van kwaliteit van zorg voor onze inwoners.

Relatie met bestaand beleid en regelgeving

Beschermd wonen valt binnen de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en is de verantwoordelijkheid van de gemeente. Volgens de landelijke Norm voor Opdrachtgeverschap Beschermd Wonen hebben we als gemeente in de U16 de verplichting om onze samenwerking en de financiële kaders voor de komende jaren vast te leggen.

Relevante eerdere besluiten:

- Regionale Koers Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen U16, 2017.

Argumenten

1.1 Beschermd wonen voorzieningen moeten beschikbaar blijven voor U16 inwoners
Op dit moment heeft centrumgemeente Utrecht namens de U16 gemeenten contracten afgesloten met aanbieders voor het bieden van beschermd thuis, beschermd verblijf en beschermd wonen. Deze contracten kunnen verlengd worden tot en met 2028. Het is

belangrijk dat deze voorzieningen beschikbaar blijven voor alle inwoners uit de U16 die dit nodig hebben.

Beschermd wonen is (hoog) specialistische ondersteuning die 24/7 beschikbaarheid van zorg vraagt. Door het hoge specialisme en relatief lage aantallen per gemeente (47 in 2021) is samenwerking nodig zodat we als U16 voldoende capaciteit hebben om onze inwoners tijdig passende zorg te geven. Daarom maken we afspraken over de samenwerking tot en met 2028. We hebben wel afgesproken dat er tussentijds geëvalueerd wordt om te bezien of deze afspraken bijgesteld moeten worden.

1.2 Samenwerking is niet alleen wenselijk, maar ook verplicht

Gemeenten hebben volgens de landelijke Norm voor Opdrachtgeverschap Beschermd Wonen ook de verplichting om de samenwerking en financiële kaders voor de komende jaren vast te leggen. In het Regioplan staan de kaders waarbinnen we in U16 verband blijven samen werken aan de transformatie en transitie van beschermd wonen. Deze kaders bestaan uit afspraken over de financiën (zie financiële paragraaf) en over de governance structuur. Veel meer dan nu gaan we gezamenlijk sturen op uitvoering van zorg en het zorglandschap.

1.3 Regiogemeenten zijn financieel solidair met ruimte voor lokaal maatwerkbudget

Behoud van continuïteit en kwaliteit van zorg staan voorop in de samenwerking. Daarom kiezen we ervoor om de voorzieningen gezamenlijk te blijven financieren en daarnaast zo veel mogelijk ruimte te maken voor lokale ontwikkeling. We werken met een collectief BW budget U16 én met een lokaal maatwerkbudget. Het collectieve BW budget wordt gevormd doordat alle U16 gemeenten hun BW budgetten vanaf 2024 samenvoegen.

Door de financiële afspraken zijn de risico's voor de regiogemeenten grotendeels afgedekt. Alle nieuwe cliënten worden vanuit het collectieve budget gedekt. Daarnaast ontvangen de regio's en individuele gemeenten ook middelen voor de uitvoering (toegang en beleid) en lokaal maatwerk. Zie verder onder 'financiële paragraaf'.

1.4 De financiële afspraken bieden zorgcontinuïteit en ruimte voor lokaal maatwerk

Met de financiële afspraken die we maken bieden we zorgcontinuïteit aan onze inwoners. Ook zijn we betrouwbare opdrachtgever richting de aanbieders doordat we uit blijven gaan van de huidige inkoopcontracten. In de contracten hebben we geborgd dat op termijn de contracten overgenomen kunnen worden door lokale gemeenten of Wmo-regio's. Tegelijkertijd is er financiële ruimte voor lokaal maatwerk, zodat we de beweging naar meer ambulante begeleiding, inzetten op herstel en 'thuis in de wijk' kunnen maken.

Kanttekeningen

1.1 Een of meerdere gemeenten stemmen niet in met het voorliggende Regioplan

Het Regioplan wordt vrijwel tegelijkertijd aan alle 16 gemeenteraden voorgelegd. Als een van deze raden niet akkoord gaat zullen we wederom in gesprek gaan binnen de U16.

1.2 Regiogemeenten denken geen grip te hebben

Elk jaar stellen we gezamenlijk een U16 werkbegroting beschermd wonen op. Hierdoor ontstaat gezamenlijke inhoudelijke en financiële sturing op het dossier. De werkbegroting hebben we zo opgebouwd dat we continuïteit van zorg kunnen garanderen en daarnaast maximaal kunnen inzetten op ontwikkeling in de eigen gemeente. In het Regionaal Bestuurlijk Overleg (RBO) monitoren we de beweging op financiën en samenwerkingsafspraken. Dit doen we langs de begroting en de P&C cyclus.

1.3 Maatschappelijke ontwikkelingen

Er is een aantal maatschappelijke ontwikkelingen die invloed kunnen hebben op de doordecentralisatie van beschermd wonen zoals de woningnood en de krapte op de arbeidsmarkt. Door de huidige situatie op de zorginkoop voort te zetten en gezamenlijk te sturen op het zorglandschap, beogen we deze risico's te beperken. Met de kennis van nu lijken dit de beste afspraken en houden we zicht op de ontwikkelingen.

Communicatie

- Bij de ontwikkeling van het Regioplan zijn beleidsadviseurs uit alle U16 gemeenten betrokken. Er is gesproken met zorgaanbieders en (vertegenwoordigers van) cliënten.
- Op diverse momenten zijn de afgelopen jaren gemeenteraden en adviesraden geïnformeerd over de voortgang van – en voorbereiding op – het Regioplan U16 Beschermd Wonen. Onder andere via raadsinformatiebrieven en bijeenkomsten. In februari 2023 wordt/is een U16-brede raadsinformatiebijeenkomst georganiseerd.
- De Adviesraad Sociaal Domein Stichtse Vecht (ASD) heeft advies uitgebracht op de concept stukken. De ASD onderschrijft de inhoud ervan en vraagt in het bijzonder aandacht voor de financiële afspraken (inbouwen reserves, voldoende budget voor lokaal maatwerk) cliëntparticipatie en integratie van de doelgroep in de wijk. Het advies van de ASD is als bijlage bij het raadsvoorstel toegevoegd, alsmede de reactie van het college hierop.
- Communicatie is onderdeel van het Uitvoeringsprogramma. Communicatie richting cliënten en inwoners wordt in dit verband verder uitgewerkt.

Financiën, risico's en indicatoren

Financieel beeld op regionaal niveau (U16)

Met de invoering van het woonplaatsbeginsel in 2024 worden gemeenten inhoudelijk en financieel verantwoordelijk voor nieuwe cliënten. Elke gemeente ontvangt op basis van het

objectieve verdeelmodel het budget om zorg en ondersteuning te realiseren. De gemeente Utrecht blijft het budget voor bestaande cliënten ontvangen.

Conform dit Regioplan verzoeken de 15 gemeenten aan Utrecht om ook in 2024 namens hen op te treden als gastheergemeente. Hierdoor blijft gemeente Utrecht vanaf 2024 als gastheergemeente verantwoordelijk voor het uitvoeren van de taken rondom Beschermd Wonen (BW). Dit betekent dat alle raden door goedkeuring van dit Regioplan akkoord gaan met de overheveling van het eigen BW-budget aan de gemeente Utrecht vanaf 2024. Alle gemeenten voegen het objectieve BW budget zij vanaf 2024 ontvangen, samen met het historische budget dat Utrecht ontvangt. Op die manier ontstaat het collectieve BW budget van de U16. Het collectieve BW budget van de U16 voor de jaren 2023 en 2024 ziet er als volgt uit:

Collectieve budget U16 BW	
2023 (historisch)	€ 88.594.837
2024 (historisch en objectief budget)	€ 88.529.076

Door de financiële afspraken zijn de risico's voor de regiogemeenten grotendeels afgedekt. Alle nieuwe cliënten zullen vanuit het collectieve budget worden gedekt. Daarnaast ontvangen de regio's middelen voor de uitvoering (beleid en toegang) en lokaal maatwerk.

Financieel beeld voor de regio Utrecht-West en Stichtse Vecht

Voor de **regio Utrecht-West** komt in 2023 en 2024 beschikbaar:

Regio Utrecht-West	2023	2024
Uitvoeringskosten	€ 238.319	€ 353.719
Lokaal Maatwerk	€ 337.250	€ 2.598.063

Het budget voor uitvoeringskosten blijft regionaal beschikbaar (bijvoorbeeld voor de inzet van een aandachtsfunctionaris voor de lokale wijkteams). Het budget voor lokaal maatwerk wordt in de regio Utrecht-West verdeeld op basis van inwoneraantallen (voor 2023) en het objectief verdeelmodel (voor 2024) waardoor **voor Stichtse Vecht** in 2023 en 2024 beschikbaar komt:

Stichtse Vecht	2023	2024
Lokaal Maatwerk	€ 117.499	€ 773.004

Het budget voor lokaal maatwerk kan worden ingezet voor bijvoorbeeld de doorontwikkeling van lokale opvangvoorzieningen (zoals pitstops) en alternatieve woonvormen (kamers met aandacht, samen een thuis, adempauzeplekken). Maar ook voor extra individuele begeleiding uit de Wmo voor de beschermd wonen doelgroep.

Risico's

Voor de uitvoering van Beschermd wonen ontvangt gemeente Utrecht in 2023 een rijksbijdrage. Dit dekt de volledige kosten. Vanaf 2024 zal een deel van deze bijdrage via onze gemeente lopen. De bijdrage dekt dan ook de te maken kosten. Er zijn geen financiële risico's te verwachten. De huidige aanbesteding loopt door. Vooralsnog blijven ieder jaar reserves over. Op de doordecentralisatie zit geen taakstelling.

21 februari 2023

Burgemeester en wethouders van Stichtse Vecht

wnd. Gemeentesecretaris
drs. M.J.J. Rommers

Burgemeester
drs. A.J.H.T.H. Reinders